

Lovforslag nr. L 71. Fremsat den 28. oktober 1992 af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om eksportkredit

(Rentetilskud i forbindelse med dansk infrastruktureksport til de baltiske lande)

§ 1

I lov nr. 185 af 23. marts 1992 om eksportkredit foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som stk. 2:

»*Stk. 2.* Med henblik på at fremme de baltiske landes infrastruktur kan staten efter reglerne i denne lov endvidere yde gavebistand i forbindelse med finansieringen af garanterede eksportforretninger.«

2. Efter § 4 indsættes:

»§ 4a. Der kan ydes bistand til finansieringen af store leverancer til infrastrukturprojekter i de baltiske lande, når det pågældende land anmoder derom.

Stk. 2. Bistanden ydes i form af tilskud til hel eller delvis dækning af forrentning af kreditbeløb, der garanteres i henhold til § 4, stk. 3.

Stk. 3. Beløbsrammen for tilskud fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 4. Industriministeren fastsætter de nærmere bestemmelser for ydelse af bistanden.«

3. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Eksportkreditudvalget træffer endvidere afgørelser i sager vedrørende bistand efter § 4a.«

Stk. 2-8 bliver herefter stk. 3-9.

4. § 8 affattes således:

»§ 8. Industri- og Handelsstyrelsen varetager sekretariatsfunktionerne i forbindelse med eksportkreditordningen samt den i § 4a omhandlede bistandsordning.«

§ 2

Industriministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund.

Den hidtidige danske øststøtteindsats har primært haft karakter af teknisk bistand i form af forstudier, videnformidling, uddannelse m.v. Denne er fortrinsvis givet til konsulentydelse og kun i begrænset omfang i forbindelse med finansiering af udstyrsleverancer m.v. Endvidere har der gennem IØ-fonden været adgang til at yde støtte til danske virksomheders investeringer i Østeuropa.

Herudover har der gennem eksportkreditfaciliteten for Central- og Østeuropa været mulighed for at yde eksportkreditgarantier i forbindelse med danske virksomheders eksport til Central- og Østeuropa. Ved deltagelse i infrastrukturprojekter i Central- og Østeuropa har ren garantigivning imidlertid oftest vist sig utilstrækkelig. Landene i Central- og Østeuropa har vanskeligt ved alene på kommercielle vilkår at tilvejebringe den nødvendige eksterne finansiering til gennemførelse af en række tiltrængte infrastrukturprojekter.

Ved ydelse af tilskud til hel eller delvis dækning af forrentningen af kreditbeløb, der garanteres under ovennævnte eksportkreditfacilitet, opnås, at der skabes større mulighed for gennemførelse af den nævnte type projekter m.v., samtidig med at projekterne reserveres til danske virksomheder.

Danske virksomheder har bl.a. på energi- og miljøområdet opbygget stor ekspertise og en teknologisk konkurrencedygtighed, der umiddelbart skaber et godt grundlag for en aktiv dansk medvirken ved genopbygningen af infrastrukturen i Estland, Letland og Litauen.

Den foreslåede ordning vil også give større mulighed for danske leverancer til EBRD's energiprojekter i de baltiske lande.

2. Ordningens udformning.

Ordningen foreslås administreret sammen med sektion 3 (østlandene) i eksportkreditordningen.

Ordningen foreslås udformet som et tilskud til hel eller delvis betaling af renter på lån/kreditter med

en indledende afdragsfri periode. Tilskuddet vil muliggøre, at der kan ydes en stort set rentefri kredit set med modtagerlandets øjne. Dette vil særligt tilgode se det forhold, at de østeuropæiske lande har et stort genopbygningsbehov, og at det vil tage nogle år, før der bliver afkast af investeringer i bl.a. infrastrukturprojekter. Lånet/kreditte og eventuel resterende forrentning forudsættes garanteret under eksportkreditordningens sektion 3.

Ordningen må udformes i overensstemmelse med OECD's consensusregler (Helsinki-pakken). Disse OECD-regler indebærer, at der ikke må ydes offentlig støtte til projekter, der under normale omstændigheder må antages at være kommercielt levedygtige, såfremt de finansieres på markedsvilkår. Det er i den forbindelse karakteristisk, at infrastrukturprojekter i Østeuropa næppe er kommercielt levedygtige ved en finansiering på markedsvilkår.

Endvidere skal gaveelementet være på mindst 35%, og støtte kun ydes til lande med en gennemsnitssindkomst pr. indbygger på under 2.465 US-dollars i 1990.

Helsinki-pakken indeholder desuden et aftaleafsnit om, at aftaleparterne skal undgå, at der ydes offentligt støttede kreditter til Bulgarien, Tjekkoslovakiet, Ungarn, Polen og Rumænien. På den baggrund og i lyset af prioriteringen af den danske øststøtteindsats foreslås ordningen begrænset til infrastruktureksport til de baltiske lande.

Med en årlig bevilling på 100 mio.kr. og et gaveelement på 35% vil ordningen årligt kunne deltage i finansieringen af leverancer i en samlet størrelsesorden på 250-300 mio.kr.

3. Øvrige forhold.

Lovforslaget er anmeldt til EF-Kommissionen.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser.

Med henblik på at styrke eksporten til de baltiske lande vil der på Regeringens forslag til finanslov for 1993 under Industri- og Handelsstyrelsen blive indbudgetteret en bevilling på 100 mio.kr. til gaveelementet i ordningen.

Der vil under sektion 3 i eksportkreditordningen skulle foretages hensættelser efter de sædvanlige regler. Hensættelsesprocenten for eksportkreditgarantier på de baltiske lande med så lang en risikohorisont, som disse typer af projekter indebærer, vurderes p.t. at ligge i størrelsesordenen 50%.

Udgifterne hertil vil blive dækket inden for den årlige hensættelsesramme under eksportkreditfaciliteten for Central- og Østeuropa, der påregnes at udgøre 250 mill.kr. i 1993, samt af de midler til hensættelser, der ikke er anvendt i 1991 og 1992.

Udgifterne til administration af ordningen afholdes inden for eksisterende rammer.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Bestemmelsen indebærer, at lovens anvendelsesområde udvides til også at omfatte gavebistand i forbindelse med finansieringen af garanterede eksportforretninger på de baltiske lande.

Til nr. 2.

I stk. 1 foreslås, at bistanden alene ydes til store leverancer til infrastrukturprojekter, da karakteren af sådanne projekter nødvendiggør en lang kredittid, som Estland, Letland og Litauen i deres nuværende økonomiske situation har et særligt behov for at få støtte til finansieringen af.

I stk. 2 foreslås det, at bistanden ydes i form af rentetilskud. Det forudsættes, at gaveelementet normalt udgør 35%, jf. OECD's consensusregler. Dette

muliggør, at der ved en forudbetaling på 10-15% f.eks. kan tilbydes en 10-årig finansiering – med normal markedsrente på 10% – rentefrit for modtagerlandet. D.v.s. at de renter, der løber på, betales af staten, og at modtagerlandet alene efter en vis afdragsfri periode betaler de halvårslige afdrag. Eksportforretningen forudsættes samtidig garanteret under eksportkreditordningen.

I stk. 3 foreslås rammen for tilskudsbevillingen fastsat på de årlige finanslove.

I stk. 4 foreslås det, at industriministeren fastsætter de nærmere bestemmelser for ydelse af bistanden, herunder at udbetalingen af rentetilskud henlægges til Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning.

Til nr. 3.

Det foreslås, at Eksportkreditudvalget varetager beslutningsprocessen. Det forudsættes, at relevante ministerier bliver inddraget i den faglige og kvalitetsmæssige vurdering af projekterne.

Til nr. 4.

Det foreslås, at sekretariatsfunktionen for bistandsordningen henlægges til Industri- og Handelsstyrelsen, der i forvejen varetager sekretariatsfunktionen for eksportkreditordningen.

Til § 2

Ordningen forudsætter EF-Kommissionens godkendelse. Tidspunkt for lovens ikrafttræden må derfor fastsættes under hensyn til EF-Kommissionens godkendelse.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov nr. 185 af 23. marts 1992 om eksportkredit foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Med henblik på at fremme de baltiske landes infrastruktur kan staten efter reglerne i denne lov endvidere yde gavebistand i forbindelse med finansieringen af garanterede eksportforretninger.«

»§ 1. Med henblik på at fremme danske virksomheders eksport kan staten efter reglerne i denne lov mod en risikopræmie yde garanti for ekstraordinære eksportkreditrisici og kaution for lån i eksportøjemed.«

2. Efter § 4 indsættes:

»§ 4a. Der kan ydes bistand til finansieringen af store leverancer til infrastrukturprojekter i de baltiske lande, når det pågældende land anmoder derom.

Stk. 2. Bistanden ydes i form af tilskud til hel eller delvis dækning af forrentning af kreditbeløb, der garanteres i henhold til § 4, stk. 3.

Stk. 3. Beløbsrammen for tilskud fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 4. Industriministeren fastsætter de nærmere bestemmelser for ydelse af bistanden.«

»§ 4. Der kan ydes garantier og kautioner inden for et beløb på 15 milliarder kr.

Stk. 2. Der kan endvidere ydes garantier og kautioner inden for et beløb på 30 milliarder kr. i forbindelse med store eksportforretninger til udviklingslande, når der foreligger garanti fra finansministeriet, centralbank, udviklingsbank eller lignende. I beløbet er indbefattet garantier og kautioner, der er ydet i henhold til tidligere lovgivning om eksport-

kredit samt § 7 i lov om internationalt udviklings samarbejde.

Stk. 3. Der kan endelig i perioden indtil den 31. december 1995 ydes garantier og kautioner inden for et beløb på 7,5 milliarder kr. i forbindelse med eksportforretninger til Central- og Østeuropa, når disse forretninger bidrager til udviklingen af en markedsøkonomi i lande, der er under omstilling fra en centraldirigeret økonomi. I beløbet er indbefattet garantier og kautioner, der er ydet i henhold til den tidligere lovgivning om eksportkredit.

Stk. 4. Industriministeren bemyndiges til at forhøje den i stk. 3 anførte ramme på 7,5 milliarder kr. til 10 milliarder kr.«

3. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Eksportkreditudvalget træffer endvidere afgørelser i sager vedrørende bistand efter § 4a.«

Stk. 2-8 bliver herefter stk. 3-9.

»Stk. 2. Eksportkreditudvalget skal i sine afgørelser efter denne lov overholde forpligtelser fastsat af EF og andre internationale forpligtelser for Danmark.«

4. § 8 affattes således:

»§ 8. Industri- og Handelsstyrelsen varetager sekretariatsfunktionerne i forbindelse med eksportkreditordningen samt den i § 4a omhandlede bistandsordning.«

»§ 8. Industri- og Handelsstyrelsen varetager sekretariatsfunktionerne i forbindelse med eksportkreditordningen.«

§ 2

Industriministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.